

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/61/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116208672
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2116208672.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v právnej veci navrhovateľa: N. E., nar. XX.XX.XXXX, Y. XX, Y., zastúpený advokátskou spoločnosťou: Procházka & partners, spol. s r.o., Búdkova 4, Bratislava, IČO: 36 854 948 a osoby, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné: K. E., nar. XX.XX.XXXX, A. H. XX, Y., zastúpený splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária Krahulec s.r.o., Hlavná 25, Trnava, o zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa, na odvolanie povinného proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 11C 110/2016-156 zo dňa 3. novembra 2016 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Trnava č. k. 11C 110/2016-164 zo dňa 23. novembra 2016 vo výrokoch II., IV. a V., takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením v napadnutých výrokoch II. - o zvýšení výživného, IV. - o nedoplatku na výživnom a V. - o zmene predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom p o t v r d z u j e .

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. konanie v časti o zvýšenie výživného za obdobie od 11.04.2016 do 14.04.2016 zastavil. Výrokom II. vyživovaciu povinnosť osoby, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné, voči navrhovateľovi zvýšil zo sumy 50,- eur mesačne na sumu 140,- eur mesačne, ktoré výživné je osoba povinná výživným povinná platiť vždy do 15-teho dňa každého mesiaca vopred s účinnosťou od 15.04.2016. Výrokom III. vo zvyšnej časti sa návrh zamietol. Výrokom IV. nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 15.04.2016 do 31.10.2016 vo výške 588,- eur sa osobe, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné povoľuje zaplatiť navrhovateľovi v splátkach po 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že v prípade omeškania sa s plnením čo i len jednej splátky stane sa splatným celý dlh. Výrokom V. zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 19P 33/2012-373 zo dňa 25.11.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 23CoP 16/2014-411 zo dňa 14.07.2014 v časti určenia bežného výživného na navrhovateľa. Výrokom VI. súd vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie po citácii § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 65 ods. 3, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 veta prvá a druhá, § 75 ods. 1, 3 Zákona o rodine, § 157 Civilného mimosporového poriadku, § 232 ods. 2 až 4 Civilného sporového poriadku vecne odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľa na zvýšenie výživného je dôvodný a rozhodol tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na plnoleté dieťa - navrhovateľa zo sumy 50,00 eur mesačne na sumu 140,00 eur mesačne, a to odo dňa podania návrhu, t.j. od 15.04.2016. Súd dospel k záveru, že od ostatnej úpravy výživného

rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 19P/33/2012-373 zo dňa 25.11.2013 došlo k podstatnej zmene pomerov na strane navrhovateľa odôvodňujúcej zmenu výšky vyživovacej povinnosti. K zmene pomerov na strane navrhovateľa prišlo jednak uplynutím času viac ako 2 roky, keď v čase vyhlásenia skoršieho rozsudku mal navrhovateľ 17 rokov, pričom v súčasnosti je už plnoletý a vo veku 20 rokov, s ktorým nárastom veku je spojené aj zvýšenie nákladov na výživu, ošatenie, kultúrno-spoločenské vyžitie, ktoré náklady sú nákladmi dospelého človeka oproti nákladom na dospelievajúceho. Zvýšené náklady sú okrem toho u navrhovateľa spojené aj s denným štúdiom na vysokej škole, pričom tieto náklady sú nepomerne vyššie ako náklady na štúdium na strednej škole. Niet pochyb o tom, že navrhovateľ sa pripravuje na svoje budúce povolanie vo forme denného štúdia na vysokej škole, z ktorého dôvodu nie je schopný sám sa živiť, ale stále je odkázaný výživou na svojich rodičov. Pokiaľ ide o zdravotné problémy navrhovateľa, tu ku zmene neprišlo, pretože už v čase skoršieho rozsudku bol navrhovateľ alergik, astmatik, mal kožné a ortopedické problémy. Pokiaľ ide o príjem matky navrhovateľa, táto je tak ako v čase skoršieho rozsudku zamestnaná u zamestnávateľa K. a N. M. G. X. Y. s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 502,- eur a zároveň poberá invalidný dôchodok vo výške 435,40 eura mesačne, t.j. príjem spolu 937,40 eura mesačne. Od 01.12.2013 poberá peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla v sume 33,09 eura mesačne. Z uvedeného vyplýva, že príjem matky navrhovateľa sa oproti času skoršieho rozsudku zvýšil o cca 65,- eur, k čomu poberá uvedený príspevok na kompenzáciu výdavkov na auto. Pokiaľ ide o príjem otca navrhovateľa, tento je v súčasnosti nezamestnaný, evidovaný na úrade práce, pričom poberá dávku v nezamestnanosti vo výške 238,20 eura mesačne. Súd však vyhodnotením všetkých dôkazov jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti dospel k záveru, že napriek tomu nie je možné uzavrieť, že na strane otca navrhovateľa došlo k zhoršeniu jeho možností a schopností, a teda má za to, že nie je možné na jeho momentálnu nezamestnanosť prihliadať. Súd má za to, že naopak, oproti preukázanému čistému príjmu otca navrhovateľa z času skoršieho rozsudku vo výške 340,33 eura mesačne došlo k zvýšeniu jeho potencionálneho čistého príjmu na sumu 1.025,- eur, ktorú čistú mzdu by otec mohol dosahovať, ak by si počas jeho pracovného pomeru v spoločnosti E. Y., s.r.o. skutočne hľadal zamestnanie v odbore, v ktorom má prax, a síce v odbore obchodný zástupca. Súd neuveril tvrdeniam otca navrhovateľa, že tak aj robil, ale bol neúspešný, nakoľko v období od 16.09.2014 do 13.07.2016 evidovali na ÚPSVaR Trnava až 87 voľných pracovných miest na pozíciu obchodný zástupca. S poukazom na správu ŠÚ SR priemerná čistá mesačná mzda osoby vykonávajúcej prácu obchodného zástupcu bola v roku 2015 vo výške 1.025,- eur. Otec navrhovateľa sa tak nemusel uspokojovať s minimálnou mzdou, ktorú poberal u zamestnávateľa E. Y., s.r.o., ale nič mu nebránilo nájsť si lepšie platenú prácu v rovnakom odbore. Nie je pritom možné prihliadať ani na poukazovanie na jeho vek, nakoľko je stále v produktívnom veku bez takých zdravotných problémov, ktoré by mu bránili v hľadaní si zodpovedajúcej práce, keď žiaden zo zdravotných problémov uvedených v lekárskej správe zo dňa 17.10.2016 neznižuje jeho pracovnú schopnosť, o čom by svedčilo len priznanie aspoň čiastočnej invalidity. Navyše, jeho tvrdenie, že si takú prácu hľadal, avšak neúspešne, ničím nepreukázal, preto súd jeho tvrdeniu neuveril. Zároveň bolo preukázané, že výdavky otca navrhovateľa (300,- eur na nájom, 100,- eur na stravu, 25,- eur na telefón, 30,- eur na ošatenie, 100,- eur na výživné, spolu 555,- eur) prevyšujú jeho príjmy (355,- eur čistá mzda v E. Y. s.r.o.), pričom nebol schopný preukázať, z čoho tento nepomer vykryva. Na pojednávaní síce tvrdil, že mu pomáha spoločenstvo kresťanov, avšak sám uviedol, že toto nevie preukázať. Rovnako ak tvrdil, že má pôžičky, neuviedol, v akej výške, od koho, a to ani po odročenom pojednávaní. Uvedené vyjadrovanie osoby povinnej výživným nie je potom možné považovať za nič iné, ako za zahmlievanie jeho skutočných príjmov. V súvislosti so všetkým vyššie uvedeným je potom potrebné považovať za pravdivú výpoveď svedkyne o tom, že popri minimálnej mzdou bola otcovi navrhovateľa vyplácaná ďalšia suma „na ruku“, a z uvedeného dôvodu potom nebol nútený hľadať si lepšie platené zamestnanie. Podľa názoru súdu je potrebné podľa § 75 ods. 1 ZR postupovať v prípade otca navrhovateľa a prihliadať na priemernú čistú mesačnú mzdu, ktorú by mohol dosahovať, ak by si reálne hľadal zamestnanie ako obchodný zástupca u iného zamestnávateľa, a to vo výške 1.025,- eur mesačne. Otec navrhovateľa si musí byť vedomý toho, že je v produktívnom veku, s dvoma vyživovacími povinnosťami, a musí vynaložiť všetko úsilie (tak ako matka navrhovateľa), aby dosahoval čo najvyšší príjem, nakoľko jeho deti sú na neho svojou výživou odkázané, nakoľko ešte nie sú schopné samy sa živiť. Ak sa otec uspokojil s (ním tvrdenu) minimálnou mzdou u zamestnávateľa E. Y. s.r.o. a nehľadal si lepšie platenú prácu, kde by priemerne dosahoval 1.025,- eur mesačne v odbore, v ktorom má prax (pričom ide o priemernú, nie najvyššiu, mzdu), a ktorá ponuka voľných pracovných miest bola vysoká, uvedené je treba vykladať na jeho ťarchu, a síce, že sa v tomto smere správa nezodpovedne a nedbá dostatočne na svoju vyživovaciu povinnosť voči svojim deťom, v tomto prípade voči navrhovateľovi. Na takéto jeho správanie súd s poukazom na ustanovenie § 75 ods. 1 ZR nahliada ako na vzdanie sa bez dôležitého

dôvodu výhodnejšieho zamestnania. Súd preto dospel k záveru, že je v schopnostiach a možnostiach otca navrhovateľa dosahovať uvedenú čistú mesačnú mzdu 1.025,- eur, a je potrebné z nej vychádzať, pričom oproti skoršiemu rozsudku sa jedná o zlepšenie možností otca navrhovateľa. Súd neprihliadal na dočasnú pracovnú neschopnosť otca v období od 07.10.2016 do rozhodnutia súdu, nakoľko nejde o trvalú zmenu, ale len o zmenu dočasnú, ktorá nemá vplyv na určenie výživného, nakoľko nejde o významnú zmenu v zárobkovej sfére. Z uvedenej čistej mzdy 1.025,- eur, ktorú je v schopnostiach a možnostiach otca navrhovateľa dosahovať, by bol schopný plniť vyživovaciu povinnosť na obe svoje deti v rozmedzí od 20 do 25% z čistého príjmu, t.j. v rozmedzí od cca 205,- eur do 256,25 eura. Nakoľko má však dve vyživovacie povinnosti je potrebné vychádzať z hornej hranice, teda z potencionálneho príjmu, ktorý je schopný dosahovať, by mal vynakladať mesačne sumu cca 250,- eur na obe deti. Na plnoletého syna súd potom považoval za odôvodnenú vyššiu sumu výživného v sume 140,- eur, poukazom na čo zostane vo zvyšnej výške 110,- eur primerané výživné aj na maloletého syna, pričom uvedené rozdelenie súm zodpovedá aj rozdielu veku medzi deťmi, stupňu vzdelávania, s čím sú spojené rozdielne náklady. Pokiaľ ide o náklady na navrhovateľa, súd považoval za opodstatnené a primerané priemerné mesačné náklady vo výške 345,- eur mesačne (strava 120,- eur, oblečenie a obuv 30,- eur, hygiena 10,- eur (zvýšené náklady preukázané neboli), lieky 25,- eur (ktorú sumu súd považoval za primeranú s poukazom na lekársku správu na č.l. 4 v spojení s tým, že ide o odporúčané doplnky, ktoré nie je nutné zakupovať každý mesiac, a preto suma 50,- eur je nadhodnotená), telefón 12,- eur, internet 11,- eur (sumu spolu 23,- eur na uvedené súd považoval za primeranú s poukazom na obdobný výdavok otca navrhovateľa), škola 31,54 eura (faktúra č.l. 9 preukazujúca nákup tonerov, čím na druhej strane navrhovateľ nemusí vynakladať výdavky na učebnice), bývanie 106,- eur (celkové náklady na bývanie 318,- eur na č.l. 58 deleno 3 osoby). Za odôvodnené náklady navrhovateľa súd nepovažoval výdavky na MHD, nakoľko navrhovateľ býva aj navštevuje školu v rámci mesta Y., pričom ide o vzdialenosť, ktorú je možné prekonať aj pešo.

Zvýšené výživné zo strany otca navrhovateľa vo výške 140,- eur mesačne je v sumou, ktorou je podľa názoru súdu otec schopný prispievať na výživu navrhovateľa, ak skutočne vynaloží úsilie v hľadaní si adekvátneho zamestnania, s prihliadnutím na potencionálny príjem, s ktorým by mohol disponovať. Z toho je zrejmé, že vo zvyšnej potrebnej časti sa bude musieť na nákladoch na navrhovateľa podieľať aj jeho matka, u ktorej došlo k zvýšeniu príjmu oproti skoršiemu rozsudku (o cca 65,- eur), a ktorá je povinná podieľať sa na výžive navrhovateľa aj finančne, nakoľko vzhľadom k plnoletosti navrhovateľa sa o neho už osobne nestará. Súd tiež poukazuje tiež na to, že matkine pomery sa okrem zvýšenia príjmu zlepšili aj zdedením majetku, z ktorého jej aj po čiastočných výdavkoch zostali úspory. Navyše, z nákupov urobených matkou navrhovateľa je zrejmé, že jej životná úroveň je vyššia ako životná úroveň otca navrhovateľa, pričom na tejto vyššej životnej úrovni má právo sa podieľať aj navrhovateľ, a preto je odôvodnené požadovať, aby sa na zostávajúcich nákladoch na navrhovateľa podieľala jeho matka. Čiastočne bude svoje náklady pritom pokrývať aj sám navrhovateľ, keďže sa brigádniccky zamestnáva, hoci je treba poukázať na to, že k tomuto nie je povinný, keďže sa len pripravuje na svoje budúce povolanie.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa na zvýšenie výživného bol podaný dôvodne, pretože od poslednej úpravy výživného, ktorá bola v roku 2013 prišlo k zmene pomerov na strane navrhovateľa, keď navrhovateľ dosiahol plnoletosť, dospel, pričom študuje na vysokej škole s čím súvisia zvýšené výdavky na jeho výživu a štúdium. Súd potom dospel k záveru, že v záujme zabezpečenia potrebnej výživy navrhovateľa je, aby sa nej vo zvýšenej miere podieľala nielen matka, ale aj otec navrhovateľa, preto súd výživné osoby ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné, zvýšil na sumu 140,00 eur mesačne. Súdom novo určená výška vyživovacej povinnosti osoby, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné, voči navrhovateľovi, je podľa názoru súdu zodpovedajúca odôvodneným potrebám navrhovateľa, ako i zárobkovým možnostiam osoby povinnej výživným aj s prihliadnutím na skutočnosť, že otec má ešte jednu vyživovaciu povinnosť voči maloletému Z.. Vo zvyšnej výške je potrebné, aby sa na nákladoch na navrhovateľa podieľala aj jeho matka, ktorá sa o navrhovateľa už osobne nestará, nakoľko je plnoletý.

Pokiaľ ide o skutočnosť, že uvedený potencionálny príjem otca navrhovateľa nebol zistený už v konaní sp.zn. 19P/33/2012, súd poukazuje na osobitosti prípadu rozvodu rodičov navrhovateľa, kedy z dôvodu urýchlenia rozvodu (pri súčasnom podozrení z týrania, o ktorom prebieha v súčasnosti trestné konanie), sa javí ako prirodzené, že matka navrhovateľa nenamietala voči výživnému po 50,- eur na každé dieťa. Navyše tým, že došlo k podstatnej zmene pomerov na strane navrhovateľa, súd skúma možnosti a schopnosti osoby povinnej výživným nanovo, a nič mu tak nebránilo doplniť dokazovanie v tomto smere, keď zároveň možnosť osoby povinnej výživným sa zamestnať na inom obdobnom pracovnom mieste s nepomerne vyšším príjmom bola zisťovaná za obdobie po vyhlásení skoršieho rozsudku.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov považoval súd návrh navrhovateľa za odôvodnený v časti zvýšenia výživného zo strany osoby povinnej výživným zo sumy 50,00 eur mesačne na sumu 140,00 eur mesačne s účinnosťou odo dňa podania návrhu (§ 77 ods. 1 ZR), t.j. od 15.04.2016, a preto mu v tejto časti vo výroku II. vyhovel, a vo zvyšku návrh navrhovateľa vo výroku III. zamietol. Splatnosť výživného súd ponechal rovnakú ako v predchádzajúcom rozhodnutí, t.j. do 15-teho dňa každého mesiaca vopred, keď navrhovateľ na splatnosti do 10-teho dňa v mesiaci nakoniec netrval, pričom súd v tomto prípade ani nie je viazaný návrhom. Osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné, je povinná platiť zvýšené výživné k rukám navrhovateľa, nakoľko navrhovateľ je oproti skoršiemu rozsudku už plnoletý.

K opakovanému poukazovaniu osoby povinnej výživným na to, že by sa potrebovala poradiť s advokátom, súd uvádza nasledovné: Vo veci sa uskutočnili tri pojednávania. Súd má za to, že mala osoba povinná výživným dostatok času, celkom od júna do novembra 2016, minimálne však 2 mesiace od 03.08.2016 (keď bolo zrejmé, že CPP jej bezplatnú právnu pomoc neposkytne) do 04.10.2016 (tvrdený úraz), aby si zabezpečila právneho zástupcu, a ak sa je to nepodarilo, niet dôvodu za týmto účelom odročovať pojednávanie, pretože uvedené je možné považovať len za snahu oddialiť konečné rozhodnutie. Súd tiež poukazuje na to, že ani nebolo v konaní preukázané, že by otec navrhovateľa utrpel úraz, keď v lekárskech správach sa hovorí o „punkcii“ Bakerovej cysty, t.j. o cieľnom prepichnutí lekárom, a nie o jej samovoľnom prasknutí, z čoho potom vyplýva, že nešlo o úraz, ale o plánovaný zákrok, o ktorom otec navrhovateľa musel vopred vedieť, a teda ho to nemohlo zaskočiť.

V dôsledku zvýšenia výživného odo dňa 15.04.2016 súd vyčíslil osobe, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné, nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 15.04.2016 do 31.10.2016, ktorý činí 588,- eur, pričom vzhľadom k výške uvedeného nedoplatku súd povolil splácanie nedoplatku v splátkach po 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným. Pri uvedenej výške splátky bude dlh uhradený v primeranom čase (v súlade s ustálenou súdnou praxou v lehote 3 rokov od právoplatnosti rozsudku), pričom na ochranu navrhovateľa slúži strata výhody splátok v prípade omeškania sa s plnením čo i len jednej splátky. Nedoplatok na výživnom súd vypočítal nasledovne: za obdobie 15.04.2016 - 30.04.2016 mal otec dať 74,72 eura (16 dní x 4,67 eura/1 deň pri výživnom 140,00 eur (140/30)) - za toto obdobie dal 26,72 eura (16 dní x 1,67 eura/1 deň pri výživnom 50,00 eur (50/30)), následne za mesiace máj - október 2016 mal otec dať 140,00 eur v každom mesiaci - v každom z uvedených mesiacov dal 50,00 eur, t.j. nedoplatok za mesiac apríl 2016 v sume 48,- eur + nedoplatok za mesiace máj - október 2016 v sume 540,- eur (90,- eur x 6 mesiacov); spolu nedoplatok 588,- eur.

Týmto rozsudkom súd vo výroku V. rozsudku zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 19P/33/2012-373 zo dňa 25.11.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 23CoP/16/2014-411 zo dňa 14.07.2014 v časti určenia bežného výživného na navrhovateľa.

Pokiaľ ide o požiadavku navrhovateľa na náhradu trov konania od osoby povinnej výživným, o náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď vo výroku VI. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP, ani nezistil také okolnosti prípadu, kedy by malo byť priznanie náhrady trov konania navrhovateľovi považované za spravodlivé. Zároveň súd poukazuje na skutočnosť, že na pojednávaní dňa 16.06.2016 právny zástupca navrhovateľa uviedol, že právne služby sú navrhovateľovi poskytované pro bono, a preto ani niet trov, ktoré by navrhovateľovi v konaní vznikli, a teda ani trov, ktoré by mohli byť nahradené.

3. Opravným uznesením súd prvej inštancie opravil výrok II. o označenie platobného miesta pre platenie výživného tak, že na konci vety sa dopĺňa „k rukám navrhovateľa“. Vo zvyšku zostal rozsudok nezmenený.

4. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie povinný prostredníctvom splnomocnenkyne a to proti výrokom II., IV. a V., nakoľko má za to, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutkový stav. Odvolateľ poukázal na § 78 Zákona o rodine, § 157 Civilného mimosporového poriadku, § 75 Zákona o rodine. Odvolateľ nemôže s vyhodnotením zmeny pomerov na strane otca súhlasiť, pretože povinný bol zamestnaný v spoločnosti Happy time s.r.o. aj v čase pôvodného rozhodovania o výživnom v roku 2013 a povinný sa nevzdal zamestnania u posledného zamestnávateľa, ale zamestnávateľ s ním skončil pracovný pomer výpoveďou z organizačných dôvodov pre nadbytočnosť k 31.08.2016. Súd prvej inštancie vychádzal z možností, schopností povinného a mal za to, že ten si mohol a mal nájsť lepšie platené zamestnanie, aby mohol platiť vyššie výživné. Otec poukázal na to, že v roku 2012 absolvoval psychologické vyšetrenie z ktorého je zrejmé, že dlhodobo už v konaní o rozvoze veľmi negatívne prežíval vzťahovú

frustráciu v rodine ako aj v nasledujúcich rokoch sa ťažko s ňou vyrovnával. Ešte počas manželstva, z dôvodu dlhotrvajúceho ochorenia manželky sa snažil v rámci svojich možností pomáhať, sprevádzať ju pri návštevách, čo ho výrazne limitovalo v možnostiach uchádzať sa o zamestnanie. Následne aj počas predchádzajúcich aktuálnych súdnych konaní súvisiacich s riešením rodinnoprávnych vzťahov, ktoré pretrvávajú, mal obmedzené možnosti získania vhodnejšieho zamestnania. Ako dôkaz uviedol predvolanie svedka trestné konanie iniciované matkou navrhovateľa. Súd prvej inštancie poukázal na zoznam 87 voľných pracovných miest na pozícii obchodného zástupcu v období od 16.09.2014 do 13.07.2016, ale v súdnom spise je na č.l. 114 potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny z 20.09.2016, že otec navrhovateľa je evidovaný ako nezamestnaný, ale zatiaľ mu nebolo ponúknuté vhodné zamestnanie, pričom tento dôkaz súd nebral do úvahy už ani pri odôvodnení svojho rozhodnutia. Zároveň poukazuje na skutočnosť, že pokiaľ aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny eviduje určitý počet voľných pracovných miest na obchodného zástupcu, ale vhodnosť týchto pozícií a reálna možnosť povinného výživou získať takéto pracovné miesto je ovplyvnené osobitnými požiadavkami zamestnávateľov, jazykovými znalosťami, praxou v konkrétnej oblasti s konkrétnou službou resp. tovarom a v neposlednom rade vekom uchádzačov. Tvrdenie o tom, že nebolo ponúknuté vhodné zamestnanie potvrdzuje, že nemožno otcovi žalobcu dávať za vinu, že sa mu nepodarilo získať vhodné zamestnanie. Súd uvedené nebral do úvahy. Potom neobstojí ani úvaha súdu vychádzajúca z toho, že osoba povinná výživou môže potencionálne dosahovať priemernú čistú mzdu vo výške 1.025,- eur, ktorú oznámil štatistický úrad. Ďalej povinný poukázal na svoj vek 54 rokov, že má stredné odborné vzdelanie v oblasti železničnej dopravy a praxe ako obchodný zástupca a podľa § 8 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti znevýhodnený uchádzač o zamestnanie na účely tohto zákona je uchádzač o zamestnanie, ktorý je podľa písm. b) starší ako 50 rokov a je všeobecne známe, že zamestnávateľa uprednostňujú mladších uchádzačov. Odvolateľ namietá záver súdu, že ohľadom zdravotných problémov, ktorý nie je správny, pretože v prípade punkcie išlo o plánovaný zákrok. Otec v konaní žiadal odklad rozhodnutia do skončenia práceneschopnosti, vyjasnenia jeho možností, vyjadril ochotu a záujem hľadať a nájsť si zamestnanie s príjmom umožňujúci aj plnenie vyššej ako pôvodne stanovenej vyživovacej povinnosti. Za daného stavu nemožno považovať za správne úvahy súdu, ktorý vyhodnotí potencionálny čistý mesačný príjem otca vo výške 1.025 eur. V čase rozhodnutia súdu bolo bezpredmetné dokazovať, že povinný nemal u zamestnávateľa E. Y. iný neevidovaný príjem. Poukázal na to, že povinný podľa záveru súdu nepreukázal z čoho vykryva rozdiel medzi vyššími výdavkami ako sú jeho príjmy, keď neuviedol od koho a v akej výške má pôžičku resp. že mu spoločenstvo kresťanov, s ktorými sa stýka, poskytlo dar, súd uviedol, že preto považuje za pravdivú výpoveď matky žalobcu, že povinnému bola popri mzde vyplácaná ďalšia suma na ruku bez evidencie a teda, že bol jeho príjem vyšší. Toto tvrdenie svedkyne nebolo možné považovať za potvrdenie toho, že povinný má vyšší príjem aj preto povinný nenavrhol a nenavrhuje vykonať k tomu príslušné dôkazy a súd prvej inštancie nepostupoval správne keď vyhodnotil výpoveď svedkyne týmto spôsobom. K odvolaniu doložil uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 19.06.2015 o nariadení výkonu rozhodnutia pre pohľadávku krajského súdu vo výške 697,23 eur a príkaz na začatie exekúcie z 15.06.2015 na vymoženie pohľadávky Sociálnej poisťovne vo výške 3.346,86 eur a trov exekúcie 879,60 eur. Ďalej povinný uviedol, že platí nájomné vo výške 300 eur, ktoré nebude schopný platiť ani zvýšenie výživného, nebude schopný ani pokryť občasnou výpomocou, darmi spoločenstva kresťanov, prípadne pôžičkami, čo s najväčšou pravdepodobnosťou povedie k strate nájomného bývania. Žiada preto, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, aby výška výživného okrem odôvodnených potrieb žalobcu zodpovedala aj možnostiam, majetkovým pomerom a schopnostiam povinného a aby nebola pre povinného likvidačná, ktorá mu znemožní skromný ale relatívne dôstojný život a neurobí z neho bezdomovca. Preto žiada aj priznanie nároku na zročné výživné tak aby bolo primerané, a v prípade akéhokoľvek zvýšenia bolo priznané, žiada zročné výživné priznať až s účinkami od rozhodnutia súdu. V odvolacej lehote splnomocnenec povinného doplnil odvolanie a navrhuje vypočítať svedkov s poskytovaním finančných darov a zbierok, ktoré mu poskytli na zvládnutie splatenia životných nákladov presahujúcich jeho príjmy a z kresťanského spoločenstva pri farnosti Tulipán, Trnava F. E., z kresťanského spoločenstva Priatelia spoločenstva Cenacolo, Piešťany Z. G. a L. G. a prokuristu spoločnosti Happy Time Ing. F. G..

5. K doručenému odvolaniu bolo podané vyjadrenie žalobcu prostredníctvom splnomocnenkyne, v ktorom uviedol, že povinný vo svojom odvolaní nijakým spôsobom nespochybňuje, že došlo k zmene rozhodnutia na strane žalobcu a teda, že uplynuli už 3 roky od ostatného rozhodnutia o určení vyživovacej povinnosti, ani skutočnosť, že žalobca navštevuje vysokoškolské štúdium teda vo veľkej miere sa zvýšili výdavky na jeho výživu. Pokiaľ ide o správu zo psychologického vyšetrenia povinného tak tá v žiadnom prípade nepreukazuje, že by úzkosť mala mať negatívne následky na možnosti a

schopnosti navrhovateľa nájsť si prácu. Správu z vyšetrenia považuje žalobca za bezpredmetnú, je datovaná 5 rokov dozadu a vôbec nevytvára o takom psychickom stave povinného, ktorý by odôvodňoval jeho nezaujem, či neschopnosť sa riadne zamestnať. Pokiaľ povinný poukazuje na ťažké a dlhotrvajúce ochorenie bývalej manželky považuje za veľmi cynické, že povinný neváha použiť toto ochorenie vo svoj prospech. Ochorenie bývalej manželky v žiadnom prípade nepredstavuje prekážku pre nájdenie si práce. Ide o potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny z 20.09.2016, toto nemá žiadnu reálnu výpovednú hodnotu, pretože povinný bol evidovaný od 01.09.2016, teda potvrdenie sa týka iba 20 kalendárnych dní počas ktorých bol povinný evidovaný ako uchádzač o zamestnanie a v sledovanom období nepredložil žiadne potvrdenie ktoré by preukazovalo, že by mu nebola ponúknutá práca. Súd o zvýšení výživovej povinnosti rozhodol v novembri, pričom na pojednávaní žalovaný za ďalšie obdobie potvrdenie nepredložil. K tvrdeniam povinného, že je pre neho mimoriadne obtiažne vzhľadom na vek a jeho zdravotný stav nájsť si zamestnanie poukázal žalobca na nezamestnanosť v trnavskom okrese, poukázal počet voľných pracovných miest pre absolventov stredných škôl a stredných odborných škôl k 30.01.2017. Ak by povinný ako osoba v produktívnom veku mala skutočný záujem nájsť si prácu určite by si ju našiel, jeho záujem však nie je skutočný. Neprejavil záujem nájsť si prácu dočasne ani brigádnicky napríklad v niektorom z obchodných reťazcov. Čo sa týka zdravotných problémov povinného počas trvania súdneho konania nepredložil lekársky posudok, ktorý by jasne deklaroval jeho neschopnosť alebo zníženú schopnosť sa zamestnať. Správy, ktoré povinný predložil nepredstavujú zdravotné znevýhodnenia v rozsahu a spôsobom, ktorý by mu bránil zapojiť sa do pracovného procesu. Zároveň poukázali na to, že povinný porušuje opakovaný liečebný režim, že je v čase mimo povolených vychádzok mimo svojho bydliska. Žiada, aby bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdené.

6. K vyjadreniu žalobcu bolo podané vyjadrenie povinného prostredníctvom splnomocnenkyne. Poukazuje na to, že povinný v konaní preukázal, že bol od októbra 2016 práceneschopný a vzhľadom na práceneschopnosť nemohol sa zamestnať, preto odmieta tvrdenie o dobrovoľnej nezamestnanosti ako účelové a nepravdivé. Dňa 24.01.2017 bola práceneschopnosť ukončená. Úrad práce 20.02.2017 potvrdil, že od 01.09.2016 do 24.01.2017 neponúkol povinnému žiadne vhodné zamestnanie. Ďalej poukázal na to, že skutočnosť, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny eviduje určitý počet voľných pracovných miest vôbec neznamená, že tieto sú dostupné pre povinného. Povinný ako znevýhodnený uchádzač v zmysle § 8 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti má výrazne významnú zníženú možnosť zamestnať sa a má za to, že súd mal na túto skutočnosť prihliadať pri vyhodnotení možností a schopností povinného zamestnať sa a dosahovať príjem. Poukázal na to, že na stránke Štatistického úradu je čistá mesačná mzda vo veľkoobchode a maloobchode vo výške 780 eur, keď z pracovnej zmluvy povinného spoločnosti E. Y. s.r.o. je zrejmé, že išlo o kombinovanú pozíciu s pozíciou vodiča motorového vozidla a povinný o pozícii obchodného zástupcu hovoril ako o jednej z možností jeho zamestnania. V tejto súvislosti poukázal na to, že ani túto priemernú mzdu však nedosahoval a priemerná mzda obchodných zástupcov predstavuje pre povinného vlastne nesplnenie obvyklých požiadaviek zamestnávateľa pre miesta obchodného zástupcu. Ak by teda súd mal rozhodovať o zvýšení výživného podľa potencionálneho príjmu, táto priemerná mesačná mzda v oblasti veľkoobchodu a maloobchodu, čo je hlavný predmet podnikania posledného zamestnávateľa povinného E. Y. s.r.o. viac zodpovedá reálnym schopnostiam povinného a jeho možnostiam aspoň priblížiť sa k takémuto príjmu. Žiada preto, aby súd mal rozhodovať podľa potencionálneho príjmu tak, aby vychádzal z priemernej čistej mzdy zamestnancov vo veľkoobchode a maloobchode vo výške 780 eur.

7. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a ustanovení zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) účinného od 1.7.2016, pričom podľa ustanovenia § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak (tzv. vzťah subsidiarity).

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f), h) CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez

viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok v spojení s opravným uznesením je vo výroku o zvýšení výživného a o zameškanom výživnom vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 CSP.

9. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil a preto sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchyliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

10. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo zvýšenie výživného na plnoletého navrhovateľa. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom konanie v časti o zvýšenie výživného za obdobie od 11.04.2016 do 14.04.2016 zastavil (prvý výrok), zvýšil vyživovaciu povinnosť povinného na navrhovateľa zo sumy 50 eur mesačne na sumu 140 eur mesačne s účinnosťou od 15.4.2016 (druhý výrok), vo zvyšnej časti návrh zamietol (tretí výrok), rozhodol o nedoplatku na výživnom za čas od jeho určenia do vyhlásenia rozsudku (štvrtý výrok), zmenil ostatné rozhodnutie o výživnom na navrhovateľa od povinného (piaty výrok), a rozhodol o trovách konania (šiesty výrok). Odvolaním povinného bol rozsudok súdu prvej inštancie napadnutý vo vyhovujúcej časti vo veci samej (druhý výrok) vo výroku o zameškanom výživnom (štvrtý výrok) a o zmene ostatného rozhodnutia o výživnom na navrhovateľa od povinného (piaty výrok). S poukazom na vyššie uvedené bolo úlohou odvolacieho súdu posúdiť, či boli splnené podmienky pre zvýšenie výživného povinného k plnoletému synovi, odkedy a v akom rozsahu.

11. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 Zákona o rodine). Výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh (§ 65 ods. 3 Zákona o rodine).

12. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa (§ 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine).

13. Stanovenie vyživovacej povinnosti povinného rodiča nie je nemenné. Môže dôjsť totiž k zmene pomerov ako na strane povinného, tak i na strane oprávneného, pokiaľ sa výrazným spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov, môžu znamenať dôvod pre novú úpravu vyživovacej povinnosti. Súd pri svojom rozhodovaní v takomto konaní zisťuje okolnosti dôležité pre určenie pôvodnej vyživovacej povinnosti a posudzuje, či sa tieto okolnosti podstatne a výrazným spôsobom zmenili, či podstatne a výrazným spôsobom zasahujú do pomerov účastníkov a či ide o zmenu, ktorá je spôsobilá prívodiť potrebu novej úpravy vyživovacej povinnosti. Medzi najčastejšie dôvody zmeny pomerov možno

zaradiť uplynutie dlhšieho obdobia od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, ďalej podstatná zmena zárobkových možností a schopností povinného rodiča, prípadne i rodiča, ktorému je dieťa zverené do výchovy, pribudnutie či ukončenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola zohľadňovaná v čase posledného rozhodnutia, u detí nastúpenie ďalšej, vyššej formy štúdia zabezpečujúcej prípravu na budúce povolanie a iné.

14. Z vyššie citovaných ustanovení Zákona o rodine vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené (opodstatnené) potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Rámec odôvodnených potrieb sa súčasne so zmenenými ekonomickými pomermi a nárastom spotreby rozširuje. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám.

15. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

16. Výživné na navrhovateľa bolo naposledy určené rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 19P 33/2012-373 zo dňa 25.11.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 23CoP 16/2014-411 zo dňa 14.07.2014 na sumu 50 eur mesačne. Navrhovateľ je toho času plnoletý, avšak pokračuje vo vysokoškolskom štúdiu, teda nie je schopný sám sa živiť, preto vyživovacia povinnosť rodičov k navrhovateľovi trvá. Vzhľadom na to podal navrhovateľ návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca ako povinného, ktoré výživné bolo možné navrhovateľovi ako plnoletej fyzickej osobe priznať najskôr odo dňa začatia súdneho konania (§ 77 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine), preto súd prvej inštancie postupoval správne, keď vyživovaciu povinnosť zvýšil odo dňa 15.4.2016, pričom konanie v danej veci bolo začaté dňa 15.4.2016.

17. Vychádzajúc z výsledkov súdom prvej inštancie vykonaného dokazovania súd prvej inštancie správne skonštatoval, že v danej veci sú splnené podmienky pre zvýšenie zvýšeného výživného v prospech navrhovateľa. Navrhovateľ v čase podania návrhu, rovnako v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, bol študentom dennej formy štúdia na vysokej škole. Od poslednej úpravy výživného, kedy bola navrhovateľ študentom na strednej škole, uplynulo dlhé časové obdobie, teda už len samotným uplynutím doby došlo objektívne k podstatnej zmene pomerov na strane navrhovateľa, kedy prirodzene vzrástli jeho potreby nielen na bežné životné náklady, ale predovšetkým v súvislosti s prípravou na budúce povolanie. S ukončením stredoškolského štúdia sú spojené notoricky známe výdavky na stužkovú slávnosť, výdavky súvisiace s prípravou na maturitu, ale predovšetkým výdavky na prijímacie pohovory na vysoké školy. Po ukončení strednej školy navrhovateľ ďalej pokračuje vo vysokoškolskom

štúdiu, s čím pochopiteľne vzrástli jeho odôvodnené potreby vo všetkých oblastiach života. So začiatkom vysokoškolského štúdia sú spojené jednorazové zvýšené výdaje súvisiace so zápisom na vysokú školu, učebnými pomôckami, ako aj ďalšie novovznikajúce pravidelné náklady na cestovné a stravné. Navrhovateľ má tiež výdavky spojené so zdravotnými problémami, ktoré tu boli aj v čase skoršieho rozhodnutia, a to vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ je alergik, astmatik, má kožné a ortopedické problémy. Od poslednej úpravy výživného na strane navrhovateľa vzhľadom na uvedené jednoznačne došlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcich určenie vyššieho výživného, pričom odvolací súd má za to, že vstupné náklady vysokoškolského štúdia a následné trvalé náklady spojené s vysokoškolským štúdiom sú nepochybne neporovnateľne vyššie ako náklady počas stredoškolského štúdia navrhovateľa.

18. Vykonaným dokazovaním, ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, bolo tiež preukázané, že na strane povinných osôb voči navrhovateľovi, sú dané dostatočné majetkové pomery pre to, aby boli vyššie uvedené potreby navrhovateľa výživným pokryté. Na strane matky navrhovateľa nedošlo k výraznej zmene jej príjmu, zvýšil sa jej príjem o 65 eur a k tomu poberá príspevok na kompenzáciu výdavkov na auto v sume 33,09 eur. Na strane povinného bolo zistené, že je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce a poberá dávku v nezamestnanosti vo výške 238,20 eur mesačne. Súd uzavrel, že došlo k zvýšeniu príjmu od ostatnej úpravy výživného z 340,33 eur na sumu 1.025 eur, čo predstavuje potencionálny príjem, ktorý by povinný skutočne mohol dosahovať, ak by si hľadal zamestnanie ako obchodný zástupca, teda v odbore v ktorom má dlhodobú prax. Povinný v odvolaní poukazoval na to, že neobstojí úvaha súdu vychádzajúca z toho, že osoba povinná výživou môže potencionálne dosahovať priemernú čistú mzdu vo výške 1.025 eur, ktorú oznámil štatistický úrad a pokiaľ aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny eviduje určitý počet voľných pracovných miest na obchodného zástupcu, ale vhodnosť týchto pozícií a reálna možnosť povinného výživou získať takéto pracovné miesto je ovplyvnené osobitnými požiadavkami zamestnávateľov, jazykovými znalosťami, praxou v konkrétnej oblasti s konkrétnou službou resp. tovarom a v neposlednom rade vekom uchádzačov. Túto obranu považuje odvolací súd za nedôvodnú, pretože v tomto smere vykonané dokazovanie bolo správne súdom prvej inštancie vyhodnotené. Súd zistil skutkový stav správne a úplne, keď vzhľadom na zistené pomery povinného vychádzal z možností jeho pracovného uplatnenia a priemerného príjmu podľa správy o voľných pracovných miestach v danom regióne so zreteľom na kvalifikáciu, vek, získanú prax a ďalšie charakteristiky povinného (pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline z 31.5.2016 sp. zn. 8CoP/30/2016). Ani námietku, že povinný ako znevýhodnený uchádzač v zmysle § 8 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti má výrazne významnú zníženú možnosť zamestnať sa a má preto za to, že súd mal na túto skutočnosť prihliadať pri vyhodnotení možností a schopností povinného zamestnať sa a dosahovať príjem, odvolací súd nepovažuje za dôvodnú. Povinný má síce 54 rokov, má však dlhodobú niekoľkoročnú prax ako obchodný zástupca a nepochybne má viaceré možnosti uplatniť sa na trhu práce. V konaní neboli zistené ani odôvodnené zdravotné ťažkosti povinného brániace mu aktívne si hľadať zamestnanie a reálne sa uchádzať o získanie pracovného miesta zodpovedajúce nadobudnutej praxe. Podľa povinného ak by teda súd mal rozhodovať o zvýšení výživného podľa potencionálneho príjmu, táto priemerná mesačná mzda v oblasti veľkoobchodu a maloobchodu, čo je hlavný predmet podnikania posledného zamestnávateľa povinného E. Y. s.r.o. viac zodpovedá reálnym schopnostiam povinného a jeho možnostiam aspoň priblížiť sa k takémuto príjmu, žiada preto, aby súd mal rozhodovať podľa potencionálneho príjmu tak, aby vychádzal z priemernej čistej mzdy zamestnancov vo veľkoobchode a maloobchode vo výške 780,- eur. Ani tento argument nemôže obstať, nakoľko súd prvej inštancie sa správne zamerlal na zistenie v akom odbore povinný dlhodobo pôsobí predovšetkým výsluchom povinného, a pokiaľ povinný nadobudnuté schopnosti považuje za také, že majú predstavovať zníženie potencionálneho príjmu, treba takéto úvahy povinného vyhodnotiť odvolacím súdom ako účelové v neprospech navrhovateľa. V odvolacom konaní povinný navrhuje vypočítať svedkov s poskytovaním finančných darov a zbierok, ktoré mu poskytl na zvládnutie splatenia životných nákladov presahujúcich jeho príjmy, ktorý návrh odvolací súd nepovažoval za potrebný vykonať, nakoľko takéto navrhované dokazovanie nemohlo v žiadnom smere ovplyvniť právne závery v danej veci.

19. Vykonaním dokazovaním bolo nepochybne preukázané zvýšenie životných nákladov navrhovateľa v súvislosti s nastúpením vyššej formy štúdia vyžadujúcich určenie vyššieho výživného. Odvolací súd zohľadnil všetky vyššie uvedené skutočnosti, tiež prihliadol na okolnosť, že životná úroveň detí je odrazom životnej úrovne ich rodičov a dospel k záveru, že súd prvej inštancie rešpektujú vyživovaciu povinnosť povinného k navrhovateľovi, rešpektujú zákonné kritéria rozhodujúce pre stanovenie rozsahu tejto vyživovacej povinnosti, určil vyživovaciu povinnosť povinného k navrhovateľovi správne. Výživné

v sume 140 eur mesačne od 15.4.2016 je vzhľadom na vek navrhovateľa, aktuálne životné náklady a tendenciu zvyšovania jeho životných nákladov v budúcnosti primerané. Odvolací súd považuje výživné v sume 140 eur od povinného spolu s výživným a osobnou starostlivosťou od matky navrhovateľa za postačujúce pre pokrytie potrieb vysokoškolačka, jeho záujmov, pri rešpektovaní ďalšej vyživovacej povinnosti oboch rodičov.

20. Rovnako aj zameškané výživné za obdobie od 15.4.2016 do 31.10.2016 vo výške 588 eur určil súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu správne a správne povolil jeho zaplatenie v splátkach vo výške 20 eur mesačne spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok. Odvolací súd vychádzal z nasledujúceho.

21. Podľa § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase vydania rozsudku, ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

22. Citované ustanovenie upravovalo všeobecnú lehotu na plnenie tri dni, ktorá začína plynúť od právoplatnosti rozsudku. Uvedená lehota platí aj v tých prípadoch, keď ide o výrok na plnenie a súd vo výroku rozsudku neurčil lehotu na plnenie. Citované ustanovenie bližšie stanovovalo podmienky vykonateľnosti rozhodnutia a tým zaručovalo jeho vymáhateľnosť štátnou mocou aj proti vôli tých, ktorým sa v ňom ukladá nejaká povinnosť. Citované ustanovenie tiež obsahovalo pravidlá pre počítanie príslušných lehôt na plnenie rozsudku, a to rozdielne podľa možného obsahu prisúdeného plnenia. Pomer právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku bola pre prevažnú časť prípadov plnení vyriešená tak, že vykonateľnosť nastávala v trojdennej lehote na plnenie počítanej odo dňa, kedy rozsudok nadobudol právoplatnosť. Len u rozsudkov predbežne vykonateľných začínala lehota na plnenie plynúť už od doručenia v zmysle § 162 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase vydania rozsudku, podľa ktorého pri rozsudkoch predbežne vykonateľných plynula lehota na plnenie od ich doručenia, ku ktorým v zmysle ods. 2 citovaného ustanovenia patrili aj rozsudky odsudzujúce na plnenie výživného (predbežne vykonateľné boli rozsudky odsudzujúce na plnenie výživného alebo pracovnej odmeny za posledné tri mesiace pred vyhlásením rozsudku). Určenie dlhšej než trojdennej lehote na plnenie, ako aj povolenie splátok, patrilo medzi procesné úkony súdu, ktoré zákon zveroval do jeho voľnej úvahy, pretože ustanovenia § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase vydania rozsudku patrilo v tomto smere k ustanoveniam pružným (flexibilným). Súdu bolo tak umožnené, aby sám a nezávisle od návrhu účastníkov uvážil, či je povolenie predmetnej výhody vhodné so zreteľom na sociálne pomery toho, ktorému sa povinnosť plnenia ukladala, na výšku prisúdenej čiastky alebo na iné okolnosti prípadu.

23. Dlh na zameškanom výživnom vzniknutý spätným zvýšením výživného pre navrhovateľa a platením výživného povinným za rozhodné obdobie od 15.4.2016 do 31.10.2016 predstavoval sumu 588 eur, keďže povinný mal v uvedenom období zaplatiť výživné v sume 914,72 eur od ktorej sumy odrátal súd prvej inštancie sumu 326,72 eur, ktorú sumu povinný v uvedenom období zaplatil. Zameškané výživné celkom v sume 588 eur povolil súd prvej inštancii povinnému zaplatiť v mesačných splátkach spolu s bežným výživným po 20 eur pod následkom straty výhody splátok v zmysle § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase vydania rozsudku a § 565 Občianskeho zákonníka účinného v čase vydania rozsudku, podľa ktorého môže povinný v prípade neplnenia dlhu povinným v splátkach, požiadať o splnenie celého dlhu, ale len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Zaplatenie zameškaného výživného povolil súd prvej inštancie vzhľadom na výšku dlhu 588 eur správne zaplatiť v splátkach po 20 eur mesačne vzhľadom k jeho možnostiam platenia zameškaného výživného z príjmu tak, aby bol dlh zaplatený najneskôr do troch rokov.

24. Ďalšie odvolacie argumenty odvolateľa odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné

argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu podrobne do nadbytočných detailov, nespôsobilú ovplyvniť výšku výživného, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

25. Odvolací súd riadiac sa uvádzaným, preto rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením v napadnutých častiach o zvýšení výživného, o zameškanom výživnom a o zmene predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

26. O náhrade trov odvolacieho konania vzhľadom na vyššie uvedené teoretické východiská o nároku na náhradu trov konania, tak odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52, § 57 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

27. Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).